

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΘΑΛΑΣΣΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

**Μονοήμερα προγράμματα: 9:00 πμ-13:30μμ
9:00 πμ-16:30μμ**

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΕΠΙΠΕΔΟ	ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
<p align="center">ΝΕΡΟ- ΛΙΜΝΑΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ</p> <p><u>Περιγραφή θεματικής ενότητας</u> Τα προγράμματα της θεματικής ενότητας «Νερό- λιμναία οικοσυστήματα» έχουν ως στόχο να πληροφορηθούν οι μαθητές/τριες για τη σημασία του νερού ως φυσικού πόρου για την ύπαρξη ζωής στον πλανήτη καθώς επίσης και να αντιληφθούν την προσωπική και συλλογική ευθύνη για την εξοικονόμηση και ορθολογική διαχείρισή του. Ειδικότερα, επιδιώκεται η καλλιέργεια της υδατικής συνείδησης των μαθητών/τριών μέσα από τη γνωριμία και επαφή τους με τον υδατοφράκτη Αγίου Γεωργίου της Αθαλάσσας. Μέσα από μια ποικιλία και συνδυασμό δραστηριοτήτων εμπειρικής, βιοματικής και δημιουργικής ενασχόλησης οι μαθητές, πέραν από την εξοικειώσή τους με την αξία του νερού και τη συμβολή του στη δημιουργία και εξέλιξη της ζωής, θα επιδιωχθεί να συνειδητοποιήσουν το μέγεθος και τη διαχρονικότητα του υδατικού προβλήματος στην Κύπρο και να ευαισθητοποιηθούν στα θέματα προστασίας των υγροβιοτόπων ως τόπων ύπαρξης σημαντικών ειδών από τη</p>	<p>A. Γνωριμία με τον υδατοφράκτη Αθαλάσσας</p> <p>B. Το νερό στην περιοχή Αθαλάσσας άλλοτε και τώρα</p> <p>Γ. Το υδατικό πρόβλημα και το Εθνικό Δασικό Πάρκο Αθαλάσσας</p>	<p>A´-Στ´ Δημοτικού</p> <p>A´- Στ´ Δημοτικού</p> <p>Γ´- Στ´ Δημοτικού</p>	<p>Τα προσφερόμενα προγράμματα σχετίζονται ως προς το περιεχόμενο, με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>ΝΕΡΟ</p> <ul style="list-style-type: none"> • χρήσεις του νερού (οικιακή, γεωργική, βιομηχανική, τουριστική χρήση) • κατανόηση της αναγκαιότητας του νερού για τη ζωή αλλά και για τη διαμόρφωση της βιοποικιλότητας μιας περιοχής • το πρόβλημα της έλλειψης νερού, αιτίες και συνέπειες (υποβάθμιση της ποιότητας ζωής/φτώχεια/κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες) • τρόποι διαχείρισης του νερού στην πορεία του χρόνου και διασύνδεση της έλλειψης νερού με τον τρόπο διαχείρισής του. <p>ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • η έλλειψη φυτικής κάλυψης του εδάφους • η διάβρωση του εδάφους- αίτια και συνέπειες για τη βιοποικιλότητα της περιοχής • τεχνικές αποκατάστασης τοπίων υποβαθμισμένων περιοχών <p>ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • οι συνέπειες από την απόρριψη υλικών στις χωματερές και η διασύνδεσή τους με το θέμα της ρύπανσης των υδάτινων πόρων. • διασύνδεση οικιακών λυμάτων και της κατάστασης του νερού στους υγροβιότοπους. • συνειδητοποίηση της σύνδεσης ανάμεσα στον τρόπο ζωής και στις καθημερινές συνήθειες με την διατήρηση των υγροβιοτόπων. <p>ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • βιοματική προσέγγιση της βιοποικιλότητας στο χώρο του δάσους Αθαλάσσας

<p>χλωρίδα και την πανίδα του τόπου μας.</p> <p>Όροι και έννοιες Χλωρίδα, πανίδα, βιότοπος, υγροβιότοπος, περιβάλλον, υδάτινοι πόροι, υδρόβιος οργανισμός, υδρόφιλη βλάστηση, υδροφορέας, υπόγεια ύδατα, υδατοφράκτης, λιμναίο/ποτάμιο/ παράλιο οικοσύστημα, χείμαρρος, αλυκή, ύδρευση, άρδευση, ανομβρία, λειψυδρία, αφαλάτωση, υδατική συνείδηση, υδατικό έργο, αειφόρος ανάπτυξη, διαχείριση, σύστημα, φυσικοί πόροι.</p>			<ul style="list-style-type: none"> • μελέτη διαφόρων φυτικών κα ζωικών ειδών στο δασικό περιβάλλον • μελέτη απλών σχέσεων ανάμεσα στα διαφορετικά είδη • κίνδυνοι για τη βιοποικιλότητα στην περιοχή • καλλιέργεια δεξιοτήτων παρατήρησης, επικοινωνίας, διαλόγου, διερεύνησης, κριτικής σκέψης, αλληλεπίδρασης με το χώρο\ • συνειδητοποίηση της ανάγκης για αειφορική διαχείριση κάθε μορφής ζωής στον πλανήτη • συνειδητοποίηση της ανάγκης για αιερορική διαχείριση των υδάτινων πόρων. • σύνδεση μεταξύ των ανθρώπινων ενεργειών και της απώλειας/ εμπλουτισμού της βιοποικιλότητας.
<p>ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ</p> <p>Περιγραφή θεματικής ενότητας Μέσα από το πρόγραμμα επιδιώκεται να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες το Εθνικό Δασικό Πάρκο Αθαλάσσας και να συνειδητοποιήσουν τη συμβολή του ως περιαστικού δάσους για τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας. Το δάσος εξετάζεται όχι μόνο μέσα από την οικολογική του διάσταση, αλλά και σε συνάρτηση με τις κοινωνικές, πολιτιστικές, ιστορικές και οικονομικές του συνιστώσες.</p> <p>Όροι και έννοιες Οικοσύστημα (φυσικό- τεχνητό), ατμοσφαιρική ρύπανση, μετεωρολογικές συνθήκες, οικιστική ανάπτυξη, αστικοποίηση, ηχορύπανση, αστικό</p>	<p>A. Εξερευνώ το δάσος της Αθαλάσσας</p> <p>B. Πόλη και περιαστικό δάσος</p> <p>Γ. Μελέτη του βοτανικού κήπου του ΚΕΠΕ Αθαλάσσας</p> <p>Δ. Πρόληψη δασικών πυρκαγιών</p> <p>Ε. Τα αρωματικά φυτά και τα βότανα, στολίδι του τόπου μας</p>	<p>A' - Δ' Δημοτικού</p> <p>A' - Στ' Δημοτικού</p> <p>A' - Στ' Δημοτικού</p> <p>A' - Στ' Δημοτικού</p> <p>Δ' - Στ' Δημοτικού</p>	<p>Τα προσφερόμενα προγράμματα σχετίζονται ως προς το περιεχόμενο, με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες: ΔΑΣΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • το δασικό οικοσύστημα μέσα από τις αισθήσεις • μελέτη δασικής περιοχής και εντοπισμός διαφοροποιήσεων στην επαγγελματική και κοινωνική ζωή των ανθρώπων, στον τρόπο διασκέδασής τους, ίσως ακόμα και στην ποιότητα των ανθρωπίνων σχέσεων. • οι αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στο δάσος και τον άνθρωπο. • οι κίνδυνοι που απειλούν το δάσος • θετικές ανθρώπινες παρεμβάσεις στα δάση. • αιτίες της υποβάθμισης του δασικού οικοσυστήματος (κοινωνικοί- κακές συνήθειες, απροσεξία, έλλειψη ευαισθητοποίησης, οικονομικοί- κέρδος), καθώς και τις συνέπειες της υποβάθμισης αυτής) • ευαισθητοποίηση για την προστασία των δασών και γενικότερα του περιβάλλοντος. • τρόποι διατήρησης και προστασίας του δάσους. • διαμόρφωση θετικής στάσης στην προσπάθεια διατήρησης και προστασίας των φυτικών και ζωικών ειδών. <p>ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατανόηση της ανθρώπινης ανάγκης για δημιουργία δομημένου περιβάλλοντος . • εντοπισμός στοιχείων που αποτελούν το περιβάλλον μιας

<p>περιβάλλον, περιαστικό δάσος, αστικό πράσινο, συστάδα δέντρων, βιοποικιλότητα, Εθνικό Δασικό Πάρκο, Τμήμα δασών, ανθρώπινες παρεμβάσεις (θετικές- αρνητικές), ενέργεια, παραγωγή, κατανάλωση, αντιπυρική ζώνη, ποιότητα ζωής, συμμετοχή, κοινή ευθύνη, δημοκρατία, προστασία, σεβασμός, χώρος, χρόνος, ελευθερία, επικοινωνία, αλληλεπίδραση, κριτική σκέψη, αυτονομία, συνεργασία, συλλογικότητα, αξίες, αλληλεγγύη (κοινωνική και οικολογική), επίλυση προβλημάτων</p>			<p>πόλης (φυσικά, τεχνητά, ανθρώπινα στοιχεία).</p> <ul style="list-style-type: none"> • τρόποι βελτίωσης του περιβάλλοντος της πόλης, της γειτονιάς, του σχολείου τους. • αναγνώριση της ανάγκης ύπαρξης, διατήρησης και επέκτασης χώρων πρασίνου στην πόλη • τρόποι δόμησης των πόλεων • προβλήματα κυκλοφορίας, προσβασιμότητας, στάθμευσης και μεταφορών που προκαλεί η ανάπτυξη μιας πόλης και εναλλακτικοί τρόποι μετακίνησης. • καθημερινές δραστηριότητες που επιβαρύνουν το περιβάλλον και ο ρόλος των μαθητών στη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. • στοιχεία της ζωής στην πόλη που επιβαρύνουν την υγεία των κατοίκων της. • η σημασία διατήρησης/αύξησης/ανάπτυξης των χώρων πρασίνου στην πόλη. <p>ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • οι συνέπειες που προκύπτουν από το ζήτημα των απορριμμάτων για την ποιότητα της ζωής. • σύνδεση κατανάλωσης με το πρόβλημα της ρύπανσης του περιβάλλοντος από απορρίμματα. • επεξήγηση πιθανών προβλημάτων στη διαχείριση των απορριμμάτων στη βάση οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών παραμέτρων. • υιοθέτηση συμπεριφορών που μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση του ζητήματος των απορριμμάτων. <p>ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη του κυκλοφοριακού προβλήματος και συνειδητοποίηση των συνεπειών του. • αίτια και συνέπειες του κυκλοφοριακού προβλήματος. • σύνδεση προσωπικών επιλογών σε σχέση με τους τρόπους μεταφοράς με την απόμειξη του κυκλοφοριακού προβλήματος. <p>ΕΝΕΡΓΕΙΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • εναλλακτικές πηγές ενέργειας και η σημασία τους στην προστασία του περιβάλλοντος • εξοικονόμηση ενέργειας
---	--	--	--

			<p>NEPO</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναγκών επιβίωσης όλων των ζωντανών οργανισμών. • ο ρόλος του νερού στη διαμόρφωση της βιοποικιλότητας μιας περιοχής • συνέπειες της έλλειψης νερού για τη βιοποικιλότητα . • συνέπειες της έλλειψης νερού στην ικανοποίηση βασικών <p>ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • επιλογές στον τρόπο συσκευασίας τροφίμων. • η έννοια του βιολογικού προϊόντος. Συλλογή και αξιοποίηση δεδομένων σε σχέση με τη βιολογική και συμβατική καλλιέργεια. Επιχειρηματολογία υπέρ ή κατά της χρήσης βιολογικών προϊόντων • καταναλωτικές συνήθειες: κατανάλωση τοπικών προϊόντων, αειφόρος παραγωγή και μείωση των φαινομένων εκμετάλλευσης των παιδιών <p>ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • πως οι διάφοροι οργανισμοί προσαρμόζονται στο περιβάλλον τους. Αλληλεπιδράσεις των διαφορετικών οργανισμών μεταξύ τους και με το περιβάλλον τους. • ποικιλότητα ειδών και ποικιλότητα οικοσυστημάτων της περιοχής • άσκηση στη χρήση συστημάτων αναγνώρισης και ταξινόμησης ζωντανών οργανισμών και χρησιμοποίηση τεχνικών μέτρησης της βιοποικιλότητας. • η αξία της βιοποικιλότητας και οι αρνητικές επιπτώσεις από τη μείωση της ποικιλίας των πληθυσμών συνειδητοποίηση της ανάγκης για αειφορική διαχείριση κάθε μορφής ζωής στον πλανήτη • σύνδεση μεταξύ των ανθρώπινων ενεργειών και της απώλειας/ εμπλουτισμού της βιοποικιλότητας. <p>ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • μύθοι και παραδόσεις για τα βότανα • τρόποι αποξήρανσης των βοτάνων • οι χρήσεις των βοτάνων σε άλλες εποχές.
--	--	--	--

<p style="text-align: center;">ΕΔΑΦΟΣ</p> <p style="text-align: center;"><u>Περιγραφή θεματικής ενότητας</u></p> <p>Μέσα από τα προγράμματα της θεματικής ενότητας «Εδαφος» επιδιώκεται όπως οι μαθητές γνωρίσουν το έδαφος ως βασικό αβιοτικό παράγοντα του οικοσυστήματος και να συνειδητοποιήσουν τη σημασία του τόσο σε σχέση με τη διαμόρφωση του οικοσυστήματος αλλά και σε σχέση με την ύπαρξη ζωής στον πλανήτη. Επιπλέον, επιδιώκεται όπως οι μαθητές γνωρίσουν τα συστατικά του εδάφους και τα διαφορετικά είδη εδαφών αλλά και να συνειδητοποιήσουν την ατομική και συλλογική τους ευθύνη για τον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους και της ερημοποίησης σε τοπικό και σε διεθνές επίπεδο. Επιπλέον, επιδιώκεται η γνωριμία των μαθητών με διαφορετικά είδη πετρωμάτων και απολιθωμάτων της Κύπρου καθώς επίσης και με τα βασικά στάδια της γεωλογικής εξέλιξης του νησιού.</p> <p>Όροι και έννοιες Έδαφος, χώμα, διάβρωση (υδατική, αιολική) ρύπανση, οικοσύστημα, είδη εδαφών (αμμώδη, χουμώδη, αργιλώδη, μεικτά), υδροχωρητικότητα, υδροπερατότητα, κλίση του εδάφους, χρήση της γης, υποβάθμιση του εδάφους, βιοποικιλότητα, υπερβόσκηση, λειψυδρία, υποβάθμιση του εδάφους, ερημοποίηση, ποιότητα ζωής, συμμετοχή, κοινή ευθύνη,</p>	<p>A. Όλοι χρειαζόμαστε το έδαφος!</p> <p>B. Τα είδη των εδαφών και οι ιδιότητές τους.</p>	<p>A' - Γ' Δημοτικού</p> <p>Δ' - Στ' Δημοτικού</p>	<p>Τα προσφερόμενα προγράμματα σχετίζονται ως προς το περιεχόμενο με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • τα 3 κύρια αβιοτικά στοιχεία (νερό, ήλιος, αέρας, έδαφος) η σημασία τους για τη διατήρηση της ζωής. • το πρόβλημα της ερημοποίησης, περιπτώσεις ερημοποίησης στην Αθαλάσσα και οι συνέπειές τους. • η ανάγκη προστασίας του γόνιμου εδάφους πάνω στη Γη. • σύνδεση μη αειφόρου (λανθασμένη/υπερβολική) εκμετάλλευσης του εδάφους από τον άνθρωπο με την υποβάθμισή του. • το μέγεθος του φαινομένου της ερημοποίησης στην Κύπρο και τρόποι αντιμετώπισής του. <p>ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • τρόποι διαχείρισης των απορριμμάτων • ζητήματα που αφορούν την ελλιπή διαχείριση των απορριμμάτων σε μια περιοχή και τις επιπτώσεις της στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων. (υποβάθμιση του εδάφους, υποβάθμιση της περιοχής, οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες) • Συνδέουν το ζήτημα της διαχείρισης των απορριμμάτων με θέματα εξοικονόμησης ενέργειας και φυσικών πόρων. • η καθολικότητα του ζητήματος της ρύπανσης • δράσεις για την αντιμετώπιση του ζητήματος των απορριμμάτων. <p>ΕΝΕΡΓΕΙΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • έννοιες που σχετίζονται με την ενέργεια όπως: «ανανεώσιμες πηγές», «μη-ανανεώσιμες», «εναλλακτικές πηγές», «ρυπογόνες πηγές ενέργειας», «καθαρές πηγές ενέργειας», «ήπιες πηγές ενέργειας». • διασύνδεση του θέματος της ενέργειας με τον καθημερινό τρόπο ζωής και τις επιλογές μας σε θέματα διατροφής, διακίνησης, διασκέδασης, αγορών, ντυσίματος. • ενέργειες και δραστηριότητες της καθημερινής ζωής που απαιτούν κατανάλωση ενέργειας, και εντοπισμός σημείων βελτίωσης. • κατηγοριοποίηση δραστηριοτήτων σε ενεργοβόρες και μη. • ανανεώσιμες και μη πηγές ενέργειας, πλεονεκτήματα και
---	--	--	--

<p>δημοκρατία, προστασία, σεβασμός, χώρος, χρόνος, ελευθερία, επικοινωνία, αλληλεπίδραση, κριτική σκέψη, αυτονομία, συνεργασία, συλλογικότητα, αξίες, αλληλεγγύη (κοινωνική και οικολογική), επίλυση προβλημάτων</p>			<p>μειονεκτήματα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της αλόγιστης χρήσης των μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας <p>ΝΕΡΟ</p> <ul style="list-style-type: none"> • η έλλειψη νερού και οι συνέπειές του στην υποβάθμιση του εδάφους • ο ρόλος του νερού στη διαμόρφωση της βιοποικιλότητας μιας περιοχής <p>ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • βιωματική προσέγγιση της βιοποικιλότητας στο χώρο του δάσους Αθαλάσσας. • η σημασία των αβιοτικών παραγόντων (νερό, αέρας, έδαφος) στη διαμόρφωση της βιοποικιλότητας μιας περιοχής • γνωριμία με τους κινδύνους που απειλούν τη βιοποικιλότητα • απόκτηση δεξιοτήτων διερεύνησης στο πεδίο (δειγματοληψία, μέτρηση, ταξινόμηση), • διερεύνηση αλλαγών που συντελούνται στη βιοποικιλότητα της περιοχής Αθαλάσσας εξαιτίας των ανθρώπινων παρεμβάσεων.
<p style="text-align: center;">ΕΝΕΡΓΕΙΑ</p> <p><u>Περιγραφή θεματικής ενότητας</u> Μέσα από την ενότητα αυτή επιδιώκεται όπως οι μαθητές/τριες εξοικειωθούν με την έννοια της ενέργειας μέσα από τις διάφορες μορφές και τις μετατροπές της. Επιπλέον, οι μαθητές/τριες πρόκειται να ενημερωθούν σχετικά με τις ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μέσα από δραστηριότητες σε διάφορα πεδία που βρίσκονται στην περιοχή Αθαλάσσας όπως είναι το φωτοβολταϊκό πάρκο και ο βοτανικός κήπος, να αντιληφθούν τη σημασία της ενέργειας για τη ζωή μέσα από τη μελέτη τροφικών αλυσίδων και πλεγμάτων, να συνειδητοποιήσουν τη</p>	<p>Μια πρώτη γνωριμία με την ενέργεια</p> <p>Ενέργεια και περιβάλλον</p>	<p>Α΄-Β΄ Δημοτικού</p> <p>Γ΄- Στ΄ Δημοτικού</p>	<p>Το προσφερόμενα προγράμματα σχετίζονται ως προς το περιεχόμενο με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αντιλαμβάνονται την επίδραση του ανθρώπου και του σύγχρονου τρόπου ζωής στην ποιότητα ζωής μιας πόλης. • Κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο οι φυσικοί πόροι, επηρεάζουν, από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα, τη δόμηση και την ανάπτυξη των πόλεων. • Εξετάζουν τους τρόπους με τους οποίους η αστική ανάπτυξη προκαλεί περιβαλλοντική υποβάθμιση. <p>ΕΝΕΡΓΕΙΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Καταγράφουν το ενεργειακό τους προφίλ στη βάση των ενεργειακών τους επιλογών. Προσδιορίζουν το οικολογικό τους αποτύπωμα • Αναζητούν τα αίτια και τις συνέπειες της αλόγιστης χρήσης των μη-ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τα συνδέουν με κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά και

<p>σημασία της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για το περιβάλλον, την ανθρώπινη υγεία και την οικονομία και να εξοικειωθούν με πληροφορίες που σχετίζονται με τις πηγές ενέργειας στην Κύπρο αλλά και για το πώς η ενεργειακή κρίση επηρεάζει την καθημερινότητα των ανθρώπων. Επιδιώκεται τέλος η ενημέρωση των μαθητών σε θέματα παραγωγής διαχείρισης της ηλεκτρικής ενέργειας και η ευαισθητοποίησή τους σε σχέση με την εξοικονόμησή της.</p> <p>Όροι και έννοιες Ενέργεια, μορφές ενέργειας (ηλεκτρική, ηλιακή, αιολική, κινητική, χημική κλπ), πηγές ενέργειας (ανανεώσιμες, μη ανανεώσιμες), βιομάζα, βιοποικιλότητα, τροφική αλυσίδα, παραγωγή ενέργειας, διαχείριση ενέργειας, ενεργειακή κρίση, υπερθέρμανση, εξοικονόμηση ενέργειας, σεβασμός, ευθύνη, συνεργασία.</p>			<p>περιβαλλοντικά κίνητρα και συνέπειες. ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατανόηση της έννοιας της αειφόρου διακίνησης και μέτρα ενίσχυσής της. • σύνδεση μεταξύ των εναλλακτικών μέσων μεταφοράς και της ανάγκης για αειφόρο διαχείριση των πόρων • διερεύνηση ζητημάτων που αφορούν στο κυκλοφοριακό πρόβλημα, τα εναλλακτικά μέσα μεταφοράς και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας • σύνδεση μεταξύ της έλλειψης ή /και εξάντλησης φυσικών πόρων (π.χ . νερού, πετρελαίου) και της φτώχειας. • συσχέτιση ενέργειας και οικονομίας και καταγραφή των επιπτώσεων από τη συσχέτιση αυτή στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων. <p>ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • εξέταση των παραγόντων που συμβάλλουν στην αλλοίωση ή καταστροφή της βιοποικιλότητας μιας περιοχής • γνωριμία με οργανισμούς (Τμήμα Δασών, Πανεπιστήμιο Κύπρου) που ασχολούνται με τη διατήρηση και προστασία της βιοποικιλότητας της Κύπρου. • εξέταση της βιοποικιλότητας διάφορων οικοσυστημάτων. • διερεύνηση της επίδρασης της κλιματικής αλλαγής στη βιοποικιλότητα. • συσχέτιση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με την απώλεια της βιοποικιλότητας. • συνειδητοποίηση της ανάγκης για αειφορική διαχείριση των πηγών ηλεκτρικής ενέργειας.
---	--	--	--

* Όλα τα προγράμματα έχουν διαθεματικό χαρακτήρα με στόχο την ολιστική και διεπιστημονική διερεύνηση των ζητημάτων στα οποία αναφέρονται. Πέραν από τη γνώση, στοχεύεται η καλλιέργεια αειφόρων αξιών, στάσεων και συμπεριφορών σε σχέση με το θέμα του προγράμματος.